

معاون وزیر صمت خبر داد؛

پتانسیل عظیم ذخایر طلا در استان کردستان

رئیس سازمان زمین شناسی کشور بیان کرد: ما در کردستان ذخایر قابل توجهی از طلا کشف کرده‌ایم و این نوید را به مردم این استان می‌دهیم که با ادامه اکتشافات، شاهد رشد قابل توجهی در این زمینه خواهیم بود.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن پیشرو؛ ایران با قرارگیری در کمربند فلزی-معدنی آلپ-همپالیا، یکی از کشورهای غنی از نظر ذخایر معدنی محسوب می‌شود؛ وجود انواع مواد معدنی فلزی و غیرفلزی در گستره وسیع کشور، زمینه‌ای مناسب برای توسعه صنایع معدنی و فرآوری مواد معدنی فراهم کرده است.

در میان مواد معدنی فلزی، ذخایر عظیمی از مس، طلا، آهن، سرب، روی و آلومینیوم در کشور شناسایی شده است که در استان‌های مختلف از جمله کرمان، آذربایجان شرقی، یزد، زنجان و خراسان جنوبی پراکنده هستند؛ معدن مس سرچشمه کرمان، معدن سرب و روی انگوران زنجان و معدن سنگ آهن چادرمولو و گل‌گهر از جمله مهم‌ترین منابع معدنی کشور به شمار می‌روند.

در بخش مواد معدنی غیرفلزی نیز ایران دارای ذخایر قابل توجهی از سنگ آهک، گچ، نمک و زغال‌سنگ است که در صنایع ساختمانی، شیمیایی و تولید انرژی کاربرد دارند.

برای بهره‌برداری بهینه از این ظرفیت‌ها، سازمان زمین‌شناسی اقدامات متعددی را در دستور کار قرار داده است؛ توسعه اکتشافات معدنی از طریق فناوری‌های نوین مانند ژئوفیزیک هوایی و سنجش از دور، تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و ژئوشیمیایی برای هدایت بهتر فعالیت‌های معدنی، برنامه‌ریزی برای احیای معادن کوچک و متوسط، تقویت ارتباط با دانشگاه‌ها و آموزش نیروی انسانی متخصص و همچنین تحقیق و توسعه در حوزه فناوری‌های نوین معدنی از جمله اقدامات مهم این سازمان محسوب می‌شوند.

با وجود پتانسیل‌های عظیم معدنی، صنعت معدن ایران با چالش‌هایی همچون کمبود سرمایه‌گذاری در اکتشافات عمیق، مشکلات زیست‌محیطی ناشی از فعالیت‌های معدنی، نیاز به توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل برای انتقال مواد معدنی و کمبود نیروی متخصص به دلیل بازنشستگی کارشناسان باتجربه روبه‌رو است. با این حال، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با اجرای برنامه‌های علمی و توسعه فناوری‌های نوین، تلاش دارد تا این چالش‌ها را کاهش داده و زمینه‌ساز شکوفایی هرچه بیشتر صنعت معدن در کشور شود.

داریوش اسماعیلی، معاون وزیر صمت و رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در پاسخ به این پرسش که در کدام مناطق کشور پتانسیل معدنی وجود دارد و برای چه موادی، اظهار داشت: وقتی صحبت از معدن می‌شود، اغلب ذهن‌ها به سرعت به سمت معادن فلزی معطوف می‌شود؛ مانند معادن سرب، روی، مس، آهن و طلا. اما اگر فراتر نگاه کنیم، معادن غیرفلزی نیز بخشی مهم از ظرفیت‌های معدنی کشور محسوب می‌شوند که در سراسر ایران، معادن گچ، سنگ آهک و نمک وجود دارد که اهمیت زیادی دارند به طوریکه می‌توان گفت امروزه تولید و صادرات گچ حتی در حد معادن فلزی مطرح شده است.

وی افزود: با توجه به موقعیت تکتونوماگمایی و حوزه‌های رسوبی، مواد معدنی در تمام نقاط کشور پراکنده هستند اما اگر بحث بر سر مواد فلزی باشد، باید گفت که در برخی مناطق مانند زاگرس، به جز معادن رسوبی سرب و روی، نباید انتظار کشف معادن فلزی عظیم را داشت، در مقابل، استان‌هایی همچون کرمان، یزد، آذربایجان، کردستان، سیستان و بلوچستان، و سه استان خراسان (رضوی، شمالی و جنوبی) به همراه اصفهان، دارای پتانسیل‌های بالای معدنی در حوزه فلزات هستند.

وی با اشاره به برنامه‌های سازمان زمین‌شناسی برای گسترش فعالیت‌های اکتشافی بیان کرد: یکی از وظایف اصلی سازمان زمین‌شناسی، تولید داده‌های پایه و شناسایی ذخایر جدید معدنی است، برای مثال، سیستان و بلوچستان امروزه به‌عنوان یکی از مناطق امیدبخش در بخش طلا و مس شناخته می‌شود.

اسماعیلی اضافه کرد: ما در کردستان ذخایر قابل توجهی از طلا کشف کرده‌ایم و این نوید را به مردم این استان می‌دهیم که با ادامه اکتشافات، شاهد رشد قابل توجهی در این زمینه خواهیم بود.

وضعیت دریاچه ارومیه و احتمال وجود لیتیوم

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در پاسخ به خبرنگار اقتصادآنلاین در خصوص وجود لیتیوم در دریاچه ارومیه، بیان کرد: سازمان زمین‌شناسی تاکنون اطلاعات دقیقی درباره وجود لیتیوم یا سایر عناصر در این دریاچه منتشر نکرده است اما واقعیت این است که وضعیت کنونی دریاچه ارومیه به‌گونه‌ای است که دیگر نمی‌توان برای احیای آن همان مسیر گذشته را دنبال کرد.

وی اضافه کرد: در حال حاضر، دریاچه ارومیه شبیه به یک کاسه تبدیل‌شده به سینی است، بنابراین احیای کامل آن دشوار است لذا بهترین راهکار این

است که حداقل بخش‌هایی که هنوز شکل کاسه‌مانند خود را حفظ کرده‌اند، احیا شوند.

وی همچنین از سفر پیش‌روی خود به ارومیه برای بررسی شرایط این دریاچه خبر داد و افزود: ما باید منابع آبی که باید به دریاچه وارد شوند، به‌درستی مدیریت کنیم. اما تاکنون سازمان زمین‌شناسی مطالعات تخصصی درباره ذخایر معدنی این منطقه انجام نداده است.

چالش‌های سازمان زمین‌شناسی در جذب نیروی متخصص

یکی از چالش‌های مهم سازمان زمین‌شناسی، کمبود نیروی متخصص به دلیل بازنشستگی نیروهای با تجربه است. رئیس این سازمان در این باره توضیح داد: ما در سازمان زمین‌شناسی با مشکل بازنشستگی نیروهای متخصص مواجه هستیم که حتی اخیراً یکی از کارشناسان برجسته در این حوزه بود، بازنشسته شد و در سایر استان‌ها نیز بسیاری از کارشناسان در آستانه بازنشستگی هستند و در مقابل، جذب نیروی جدید به‌اندازه کافی انجام نشده است.

وی با اشاره به مذاکرات انجام‌شده برای تأمین نیروی انسانی جدید افزود: ما مذاکراتی با سازمان برنامه و بودجه داشته‌ایم و برای سال ۱۴۰۴ احتمال دارد که بتوانیم بیش از ۱۰۰ نیروی جدید از میان فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها جذب کنیم، البته هنوز چیزی به‌صورت رسمی ابلاغ نشده، اما امیدواریم بتوانیم این کار را عملی کنیم.

ارتباط با دانشگاه‌ها و ارتقای آموزش عملی زمین‌شناسی

رئیس سازمان زمین‌شناسی با تأکید بر اهمیت آموزش عملی در دانشگاه‌ها، از برنامه‌های این سازمان برای همکاری گسترده‌تر با مراکز علمی خبر داد و گفت: به‌عنوان استاد دانشگاه تهران، معتقدم که آموزش‌های عملی در دانشگاه‌ها تقریباً به صفر رسیده است؛ زمانی که من دانشجوی بودم، حداقل سه ماه از دوره تحصیل را در محیط‌های عملی سپری کردیم اما امروز، فارغ‌التحصیلان شاید تنها ۱۰ تا ۱۵ روز در فیلدهای عملی کار کنند. ما قصد داریم این کمبود را جبران کنیم.

وی در ادامه افزود: یکی از راهکارهای ما، به‌کارگیری دانشجویان در پروژه‌های سازمان زمین‌شناسی است؛ در سال آینده، ۳۶۰ پروژه در دست اجرا خواهیم داشت که اگر برای هر پروژه پنج دانشجو مشارکت کنند، بیش از ۱۵۰۰ دانشجو می‌توانند آموزش عملی ببینند. علاوه بر این، برنامه‌هایی ویژه برای دانشگاه‌های برتر طراحی کرده‌ایم تا دانشجویان در دوره‌های آموزشی عملی در فصول مختلف سال، با حمایت مالی و تجهیزاتی سازمان، مهارت‌های لازم را کسب کنند.

تحقیقات کاربردی و پروژه‌های پژوهشی آینده

رئیس سازمان زمین‌شناسی در خصوص برنامه‌های پژوهشی این سازمان تأکید کرد که دیگر رویکرد حمایت مالی جزئی از پایان‌نامه‌های دانشجویی کافی نیست و باید پروژه‌های کلان و هدفمند طراحی شوند.

وی گفت: ما نمی‌خواهیم صرفاً به دانشجویان دکترا و کارشناسی ارشد مبالغ محدودی برای پژوهش پرداخت کنیم بلکه قصد داریم پروژه‌های پژوهشی جامع تعریف کنیم که بخش‌های وسیعی از کشور را پوشش دهد و سپس از محققان و دانشجویان دعوت خواهیم کرد تا روی بخش‌هایی از این پروژه‌ها کار کنند که این رویکرد هم باعث پیشرفت تحقیقات خواهد شد و هم به تربیت نیروی متخصص در حوزه‌های موردنیاز ما کمک خواهد کرد.

وی در پایان با اشاره به فناوری‌های نوین در زمین‌شناسی، از اجرای طرحی برای گسترش روش‌های پیشرفته اکتشافی در ایران خبر داد و افزود: یکی از طرح‌های کلان پژوهشی ما، توسعه شبکه مگنتوتلوریک در کشور است؛ این روش نوین که تاکنون فقط در آمریکا و استرالیا به‌طور کامل اجرا شده است، می‌تواند به ما در اکتشاف منابع معدنی کمک کند. ما این پروژه را آغاز کرده‌ایم و امیدواریم طی دو سال آینده، شبکه کاملی در کشور راه‌اندازی کنیم.